ORĘDOWNIK

STAROSTWA I POWIATU PUCKIEGO

Wychodzi wedle potrzeby, przynajmniej raz w tygodniu. — Prenumerata kwartalna 360 mk., miesięczna 150 mk. — Poszczególny numer 20 mk.

Ogłoszenia przyjmuje się za opłatą 40.— marek od jednołamowego wiersza drobnego druku, reklamy 60.— marek od wiersza.

Redakcja: Starostwo w Pucku. — Nakład i drukarnia: „Drukarnia Gdańska" Tow. Akc., Gdańsk.

Nr. 30. | Puck, środa, dnia 26 kwietnia 1922 r. | Rok 36.

Część Urzędowa.

237.

Ustawa z dnia 14 lutego 1922 r. w przedmiocie zawieszenia przedterminowej spłaty rent, zahipotekowanych na włościach rentowych na obszarze byłej dzielnicy pruskiej.

Art. 1. Aż do dalszego postanowienia, a w każdym razie aż do czasu, gdy komisja odszkodowań w myśl art. 92 i 254 traktatu pokoju między mocarstwami sprzymierzonemi i skojarzonemi a Niemcami, podpisanego w Wersalu, dnia 28 czerwca 1919 r., ustali należność, jaka przypadać ma na Rzeczpospolitą Polską z tytułu odpowiedzialności za część długu Rzeszy Niemieckiej, zawiesza się prawo przedterminowej spłaty rent, zahipotekowanych na włościach rentowych na obszarze b. dzielnicy pruskiej, przysługujące posiadaczom włości rentowych w myśl prawa pruskiego z dnia 7 lipca 1891 roku o tworzeniu włości rentowych, prawa z dnia 2 marca 1850 r., o Bankach Rentowych, ustawy kolonizacyjnej z dnia 26 kwietnia 1886 r., bądź na postawie innych ustaw, w przedmiocie osad rentowych wydanych, lub na podstawie kontraktów, z nabywcami osad rentowych zawartych.

Art. 2. Ustawa niniejsza ma również zastosowanie do tych wypadków, w których kapitał przeznaczony na przedterminową spłatę rent złożony został przed wejściem w życie niniejszej ustawy do depozytu sądowego.

Art. 3. Wykonanie niniejszej ustawy poleca się Prezesowi Głównego Urzędu Ziemskiego w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości, Skarbu i Ministrem b. Dzielnicy Pruskiej.

Art. 4. Ustawa niniejsza obowiązuje z dniem ogłoszenia.

Marszałek: **Trąmpczyński.**
Prezydent Ministrów: **Antoni Ponikowski.**
Prezes Głównego Urzędu Ziemskiego: **Kiernik.**
Minister Sprawiedliwości: **Sobolewski.**
Minister Skarbu: **Michalski.**
Minister b. Dzielnicy Pruskiej: **Wybicki.**

Powyższe podaję do ogólnej wiadomości.
Puck, dnia 18 kwietnia 1922 r.
Lipski, starosta.

238.

Ustawa z dnia 24 lutego 1922 r. w przedmiocie dalszych datków drożyźnianych do rent ubezpieczeniowych inwalidów, z powodu starości i dla rodzin po ubezpieczonych, zapewnionych ordynacją ubezpieczeniową Rzeszy Niemieckiej z dnia 19 lipca 1911 r. Dz. U. Rz. Niem. str. 509 i Dz. U. R. P. z 1921 r. nr. 31 poz. 180.

Art. 1. Dodatek drożyźniany do renty inwalidów, renty z powodu starości, renty wdów, wdowców i sierot po ubezpieczonych, ustalonych w art. 1 ustawy z dnia 17 marca 1921 r. (Dz. U. R. P. nr. 31, poz. 180) w wysokości dziewięciokrotnej renty ustawowej, podwyższa się na cały czas trwania wyjątkowych wojną wywołanych warunków ekonomicznych do wysokości trzydziestodziewięciokrotnej renty ustawowej, o ile pobierający rentę nie są cudzoziemcami, przebywającymi za granicą.

Ar. 2. Oddział Państwa w pokryciu świadczeń, określony w § 1285 ordynacji ubezpieczeniowej Rzeszy Niemieckiej z dnia 19 lipca 1911 r. (Dz. U. Rz. Niem. str. 509) pomnaża się piętnastokrotnie na czas płacenia dodatków drożyźnianych, ustanowionych w art. 1 niniejszej ustawy.

Art. 3. Składka tygodniowa wynosić będzie od dnia 27 lutego 1922 r. na czas płacenia dodatków drożyźnianych, ustanowionych w art. 1 niniejszej ustawy:

w klasie zarobkowej	I	—	10 mk.
w „ „	II	—	15 „
w „ „	III	—	20 „
w „ „	IV	—	25 „
w „ „	V	—	30 „

Art. 4. Od dnia 27 lutego 1292 r. pracodawcy i pracownicy winni do wnoszenia składek tygodniowych używać wyłącznie znaczków, opiewających na kwoty, wyszczególnione w art. 3 niniejszej ustawy.

Znaczki dotychczas ważne, które zasadniczo z dniem 26 lutego 1922 tracą wartość, mogą być użyte po dniu 26 lutego 1922 tylko do wniesienia składek za czas do dnia 26 lutego 1922 r. wyłącznie i to najdalej w przeciągu następnych 6 miesięcy.

Wyszłe z obiegu znaczki Ubezpieczalni Krajowej można aż do 31 sierpnia 1922 r wymienić na znaczki nowe równej wartości ogólnej w miejscach sprzedaży znaczków.

Art. 5. Rada Ministrów winna w miarę pogorszenia lub polepszenia się warunków ekonomicznych podwyższyć lub zniżyć, względnie znieść dodatek drożyźniany, przewidziany w artykule 1, podwyższyć lub zredukować udział Państwa w pokryciu świadczeń, przewidzianych w art. 2, oraz podwyższyć lub zniżyć składkę, przewidzianą w art. 3 niniejszej ustawy.

Art. 6. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Z dniem tym tracą swą moc obowiązującą przepisy ustawy z dnia 17 marca 1921 r. (Dz. U. R. P. nr. 31, poz. 180), o ile są w sprzeczności z niniejszą ustawą.

Art. 7. Prawa, wynikające dla pobierających rentę w art. 1 niniejszej ustawy, obowiązują od 1 marca 1922 r.

Art. 8 Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi b. Dzielnicy Pruskiej.

Marszałek: (—) Trąmpczyński.

Prezydent Ministrów: (—) **Antoni Ponikowski.**

Minister b. Dzielnicy Pruskiej: (—) **Wybicki.**

Powyższe podaję do wiadomości.

Puck, dnia 18 kwietnia 1922 r.

L i p s k i, starosta.

239.

Rozporządzenie Ministra byłej Dzielnicy Pruskiej z dnia 19 lutego 1922 r. dotyczące podwyższenia opłat na rzecz Tymczasowej Pomorskiej Izby Rolniczej na rok etatowy 1922.

Na mocy § 19 ustępu 2 pruskiej ustawy o Izbach Rolniczych z dnia 30 czerwca 1894 r. (Zbiór ustaw pruskich str. 126) oraz art. 6b ustawy z dnia 1 sierpnia 1919 roku o tymczasowej organizacji zarządu byłej dzielnicy pruskiej (Dz. Praw nr. 64 poz. 385) zatwierdzam uchwałę Komisarycznego Zarządu Tymczasowej Pomorskiej Izby Rolniczej z dnia 19 listopada 1921 r. o podwyższeniu opłat na rzecz Tymczasowej Pomorskiej Izby Rolniczej na rok etatowy 1922 do wysokości 450% od czystego dochodu, podlegającego podatkowi gruntowemu.

Minister b. dzielnicy pruskiej: **Dr. Wybicki.**

Powyższe podaję do ogólnej wiadomości.

Puck, dnia 21 kwietnia 1922 r.

L i p s k i, starosta.

240.

Rozporządzenie Ministra byłej Dzielnicy Pruskiej z dnia 18 grudnia 1921 r. dotyczące przepisów dla palaczy przy kotłach parowych za wyjątkiem kotłów parowozowych i parostatkowych oraz kotłów, ustawionych w wagonach kolejowych i na statkach.

Na podstawie art. 2 i 7 ustawy z dnia 31 maja 1921 r. o nadzorze nad kotłami parowemi (Dz. Ust. nr. 50 poz. 303) i art. 9 ustawy z dnia 23 czerwca 1921 r. o wprowadzeniu dekretów, ustaw sejmowych i rozporządzeń Rządu oraz o dalszem uzgodnieniu ustawodawstwa na obszarze b. dzielnicy pruskiej (Dz. Ust. nr. 75 poz. 511) stanowię, co następuje:

Art. 1.

Przepisy ogólne dla palaczy kotłowych.

1. Palacz obowiązany jest utrzymywać kotłownię i wszystkie przejścia w należytym porządku.
2. Wyjście z kotłowni nie może być podczas pracy kotła zamknięte na klucz lub na zasuwę.
3. Nie wolno dopuszczać do kotłowni ludzi nie zajętych w niej.
4. W razie pożaru lub jakiegokolwiek innego wypadku poza kotłownią, palacz powinien zostać na swem stanowisku. W razie, gdy pożar zaczyna grozić kotłowni, należy wyrzucić ogień z rusztu, zasypać go popiołem, przymknąć zasuwę i popielnik, puścić w ruch przyrządy zasilające kocioł i przed samem opuszczeniem kotłowni ostróżnie wypuścić parę na kotłownię przez otworzenie zaworów bezpieczeństwa lub innych przyrządów.

Dla cukrowni (dodatkowo) pilnować, aby cukier nie dostał się do wody zasilającej kotły.

Oznaką zawartości cukru jest żółte, a następnie brunatne zabarwienie wody w szkle wodowskazowem i powstawanie piany. Przy pierwszem dostrzeżonem zabarwieniu wody przedmuchać wodowskaz i o ile zabarwienie pozostanie, zawiadomić kierownika fabryki w celu zmiany wody.

Art. 2.

Przepisy ogólne.

Uważać, aby wskazówka na manometrze
1. nie przechodziła nigdy za czerwoną kreskę,
2. schodziła do zera przy ostróżnem przedmuchiwaniu manometru przez kurek.

Uważać na szkła wodowskazowe, aby woda
1. nie opadała nigdy poniżej najniższej kreski dopuszczalnego poziomu,
2. utrzymywała się podczas pracy kotła na tym samym poziomie, lekko falując,
3. wyciekała silnie rozszerzającym się strumieniem przy otwieraniu dolnego kurka probierczego.

Uważać na kurki wodowskazowe, ażeby z łatwością można je otwierać i zamykać. Manometr i wodowskaz zawsze dobrze oświetlać. Szkła i kurki wodowskazowe przedmuchiwać przynajmniej 3 razy podczas dyżuru, manometr raz na dzień.

Uważać na zawory (klapy) bezpieczeństwa by
1. przepuszczały parę, kiedy wskazówka manometru jest na czerwonej kresce,
2. drążki zaworów nie tarły się o wodzidła i łatwo obracały się na trzpieniach.

W żadnym razie nie obciążać zaworu ciężarami dodatkowemi, ani nie zmieniać długości

rurek nastawnych. Zawory codziennie przedmuchiwać, unosząc ostróżnie drążek. Grzybek zaworu, o ile jest zaopatrzony w uchwyt, lekko codziennie obrócić na siodle używać każdego przyrządu do zasilania wodą kotła (pompy, smoczek albo inżektor) przynajmniej 2—3 razy dziennie w celu upewnienia się, czy są w porządku.

2.

Przed napełnieniem kotła wodą upewnić się:
1. czy wnętrze kotła jest czyste,
2. czy przyrządy spustowe i łączniki są w porządku.

2.

Przed napełnieniem kotła wodą upewnić się:
1. czy wnętrze kotła jest czyste,
2. czy przyrządy spustowe i łączniki są w porządku.

3.

Przed rozpaleniem ognia
1. uchylić zasuwę kominową (szyber) i drzwiczki paleniskowe w celu przewietrzenia kanałów z gazów wybuchowych,
2. sprawdzić poziom wody w kotle przez otwarcie kurków probierczych wodowskazowych,
3. jeżeli poziom wody jest zbyt niski — podnieść go,
4. sprawdzić czy są zamknięte zawory parowe,
5. o ile nie ma ciśnienia w kotle, zawór bezpieczeństwa lekko unieść,
6. o ile kocioł zaopatrzony w przegrzewacz, należy wyłączyć go od wpływu spalin zasuwami, a w braku ich napełnić go wodą,
7. raz lub dwa razy w tygodniu, a o ile woda zawiera więcej mułu, to codziennie po ukończeniu pracy zasilić nadmiernie, a rano przed rozniecaniem ognia wypuścić nadmiar wody do jej normalnego poziomu.

4.

Podczas rozpalania.
1. O ile w kotle niema ciśnienia, wypuszczać powietrze, najlepiej przez zawór bezpieczeństwa, dopóki nie ukaże się para,
2. przed puszczeniem pary do maszyn wypuścić wodę z przegrzewacza,
3. przy puszczeniu pary do przewodów, zawory otwierać powoli,
4. przy opalaniu gazem otworzyć zasuwę kominową i aby uniknąć wybuchu, wpuszczać gaz bardzo wolno,
5. przy opalaniu produktami naftowemi otworzyć zasuwę i aby uniknąć wybuchu, otwierać rozpalacz bardzo wolno.

5.

Bezwarunkowo pracę kotła wstrzymać:
1. Jeżeli pomimo zasilania, woda w szlke wodowskazowem zaczyna silnie opadać,
2. jeżeli poziom wody opadł tak, że nie widać jej w szkle wodowskazu,
3. jeżeli przestaną działać obydwa przyrządy zasilające,
4. jeżeli w kotle powstanie wypuklina lub wpęknięcie,
5. jeżeli blacha rozżarzy się do czerwoności,
6. jeżeli woda lub para wydostaje się przez szwy, otulinę lub obmurze kotła,
7. jeżeli zawory bezpieczeństwa działają wadliwie,
8. jeżeli w działaniu kotła zajdą objawy podejrzane.

6.

Przy szybkiem przerwaniu pracy kotła należy:
1. przerwać działanie przyrządu tłoczącego powietrze pod ruszt,
2. przy paleniskach mechanicznych zamknąć kosz z opałem, przy paleniskach gazowych i naftowych przerwać dopływ paliwa,
3. otworzyć drzwiczki paleniskowe, przy paleniskach łańcuchowych wszystkie wzierniki i zasuwę dymową (przy paleniskach schodkowych odsunąć lub opuścić ruszt płaski żużlowy i przebić otwory między rusztami),
4. wyrzucić z paleniska ogień, a gdy tego nie można zrobić, zarzucić piaskiem lub popiołem,
5. zamknąć zawór parowy do wspólnego przewodu,
6. stopniowo wypuszczać parę z kotła.

7.

Jeżeli ciśnienie pary szybko wzrasta przekraczając, pomimo działania zaworów bezpieczeństwa, dozwoloną granicę,
1. przerwać działanie przyrządu tłoczącego powietrze pod ruszt,
2. przymknąć zasuwę kominową (zmniejszyć ciąg),
3. zasilać kocioł wodą,
4. wypuszczać ostróżnie parę,
5. w ostateczności postąpić tak, jak przy szybkiem przerwaniu pracy kotła.

8.

W razie niespodziewanej przerwy w zapotrzebowaniu pary
1. przymknąć zasuwę kominową (zmniejszyć ciąg),
2. zasilać kocioł wodą,
3. jeżeli wody dosyć, wypuszczać powoli parę.

9.

Jeżeli woda burzy się w kotle
1. kocioł zasilać wodą,
2. nadmiar wody ostróżnie wypuszczać,
3. zmniejszyć ciąg.

10.

Jeżeli słychać mruczenie kotła, zmienić położenie klapy popielnikowej lub zasuwy kominowej, albo też obydwu (jeżeli to nie pomaga zwrócić się o poradę do Stowarzyszenia Dozoru nad Kotłami).

11.

Przy ukończeniu pracy kotła:
1. stopniowo zmniejszać ogień i ciśnienie pary,
2. zasilać kocioł od kilka centymetrów powyżej zwykłego poziomu,
3. wygarnąć ogień z rusztu i zagasić go,
4. oczyścić palenisko z żużla i popielnik z popiołu,
5. zasuwę i drzwiczki paleniskowe i popielnikowe zamknąć.

12.

Nie wolno pod groźbą odpowiedzialności:
1. wygaszać ognia w palenisku przez zalewanie go wodą,
2. tłumienie ognia mokrem paliwem na czas przerwy w pracy i pozostawienia kotła bez dozoru,
3. wykonywać żadnej naprawy kotła podczas jego pracy,
4. dopuszczać do kotła lub na jego obmurze ludzi nie zajętych przy jego obsłudze,

5. składać na obmurzu kotła lub na nim, a także w kotłowni na miejscu, które potrzebnem jest do obsługi kotła, innych przedmiotów, jak należących do narzędzi pracy, używanych przez palacza,
6. ustąpić ze zmiany przed oddaniem kotła następcy i wspólnem sprawdzeniem stanu kotła, jego oprzętu i przyrządów zasilających.

Art. 3.

Uchyla się przepisy dla palaczy kotłowych z dnia 12 maja 1914 r. wydane przez pruskiego Ministra dla Handlu i Przemysłu (Dziennik Ministerjalny dla Administracji Handlu i Przemysłu str. 243).

Art. 4.

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister b. dzielnicy pruskiej: (—) **Dr. Wybicki.**

Powyższe podaję niniejszem do publicznej wiadomości.

Puck, dnia 18 kwietnia 1922 r.

L i p s k i, starosta.

241.

OBWIESZCZENIE
w sprawie zapotrzebowania murarzy przez Senat Gdański.

W uzupełnieniu ogłoszenia mego z dnia 18 marca r. b. (Oręd. Powiatowy nr. 22 poz. 192) w sprawie zapotrzebowania murarzy przez senat gdański, podaję do wiadomości, że płaca godzinna dla murarzy podwyższoną została z 11,25 mk. na 16,10 mk. oraz 5 fenygów za użycie narzędzi.

Puck, dnia 14 kwietnia 1922 r.

L i p s k i, starosta.

242.

Ogłoszenie D. O. K. VIII. w sprawie zakupu koni.

W myśl rozkazu M. S. Wojsk. Dep. X. L. dz. 745 (Tjn.) Ren. z dn. 21 III b. r. rozpocznie się na terenie D. O. K. VIII. zakup koni dla armji typu wierzchowego, według niżej podanego planu i warunków, a mianowicie:

1. Dnie i miejsca urzędowania Komisji Remontowej D. O. K. VIII:

Dnia 20. i 21. IV. b. r. o godz. 10 w Grudziądzu
„ 24. IV. b. r. „ 10 w Włocławku
„ 27. i 28. IV. b. r. „ 10 w Toruniu
„ 2. V. b. r. „ 10 w Chojnicach
„ 4. V. b. r. „ 10 w Pelplinie
„ 5. V. b. r. „ 10 w Starogardzie
„ 10. i 11. V. b. r. „ 10 w Kartuzach
„ 15. V. b. r. „ 10 w Brodnicy
„ 17. V. b. r. „ 10 w Bydgoszczy
„ 19. V. b. r. „ 10 w Wyrzysku
„ 23. V. b. r. „ 10 w Inowrocławiu

We wszystkich wyżej wymienionych miejscowościach i placach przed Starostwami.

2. Warunki zakupu wzgl. sprzedaży koni:

Zakupowi podlegają konie wyłącznie typu wierzchowego, we wieku od 4-ch do7-miu lat.

Zakup dokonywany będzie z wolnej ręki i za gotówkę.

Opłaty stemplowe ponoszą sprzedawcy stosownie do wysokości kwot uzyskanych za sprzedane konie i obowiązujących przepisów.

Przedstawionego do sprzedaży konia, Komisja Remontowa ogląda i określa jego zdatność do służby wojskowej, przyczem przyprowadzanie konia dokonuje żołnierz, a nie właściciel.

Po zgodzeniu się właściciela na cenę określoną przez Komisję następuje zasadnicze przyjęcie konia.

Po zasadniczem przyjęciu konia, lek. weterynaryjny przeprowadza djagnostyczną próbę malleinową, według metod obowiązujących w wojsku. Od chwili przeprowadzenia malleinizacji, konie pozostają pod opieką personelu wojskowego, przyczem dostęp do koni w tym czasie jest właścicielom wzbroniony.

O ostatecznym przyjęciu konia decyduje wynik próby. Tylko konie z wynikiem ujemnym mogą być zakupione.

Aż do ostatecznego przyjęcia konia przez Komisję Remontową żywi tegoż właściciel, nie roszcząc sobie żadnych pretensji w razie zwrotu konia.

Pozatem wszelkich informacji udzielać będzie Komisja Remontowa na miejscu.

Toruń, dnia 12 kwietnia 1922 r.

D. O. K. VIII. Szef. Rem.